

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 21 czerwca 2016 r.

Druk nr 210

**Lista kandydatów na członków
Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji
Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu**

Prof. dr hab. Antoni Dudek

Urodził się 17 października 1966 r. w Krakowie. W latach 1985–1990 studiował politologię, historię i socjologię na Uniwersytecie Jagiellońskim uzyskując stopień magistra politologii. W latach 1989–2014 pracował na Uniwersytecie Jagiellońskim kolejno na stanowiskach asystenta, adiunkta i profesora nadzwyczajnego. W 1994 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych, a w 2004 r. habilitował się w zakresie nauk o polityce na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ. W 2009 r. został profesorem nauk humanistycznych, a w latach 2011–2014 był kierownikiem Katedry Współczesnej Polityki Polskiej w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ. Od 2014 r. jest profesorem zwyczajnym na Wydziale Nauk Historycznych i Społecznych UKSW w Warszawie. W 2015 r. został wybrany na trzyletnią kadencję w skład Rady Naukowej Instytutu Studiów Politycznych PAN w Warszawie.

W latach 2000–2011 był pracownikiem IPN. W 2000 r. został naczelnikiem Wydziału Badań Naukowych w Biurze Edukacji Narodowej IPN. Do stycznia 2006 r., kiedy przeszedł na stanowisko doradcy Prezesa IPN Janusza Kurtyki, sprawował ogólny nadzór nad realizacją kilkunastu projektów naukowo-badawczych dotyczących różnych problemów historii Polski w latach 1939–1989. W 2011 r. w związku z wyborem w skład Rady IPN zrezygnował z pracy w Instytucie. W l. 2011-2016 był członkiem Rady IPN, dwukrotnie pełnił funkcję jej wiceprzewodniczącego, a w kadencji 2015/16 ostatniego przewodniczącego.

Najważniejsze prace w jego dorobku dotyczą dziejów Polski pod rządami komunistycznymi (*Państwo i Kościół w Polsce 1945–1970*, Kraków 1995; *PRL bez makijażu*, Kraków 2008), transformacji ustrojowej (*Reglamentowana rewolucja. Rozkład dyktatury komunistycznej w Polsce 1988–1990*, Kraków 2004, II wyd. poszerzone 2014) oraz przemian systemu politycznego współczesnej Polski (*Historia polityczna Polski 1989–2012*, Kraków 2013; *Instytut. Osobista historia IPN*, Warszawa 2011). Mieszka w Warszawie.

W latach 1999–2006 zasiadał w Radzie Programowej *Słownika działaczy opozycji politycznej w PRL*, działającej przy Ośrodku „Karta”, a w latach 2008–2009 był członkiem Kolegium Programowo-Historycznego Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku. Był też członkiem zespołu redakcyjnego I tomu „Encyklopedii Solidarności”. W 2005 r. otrzymał srebrny medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis, a w 2007 – Złoty Krzyż Zasługi.

UZASADNIENIE

Grupa Senatorów Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska zgłasza Pana prof. dr hab. Antoniego Dudka jako kandydata na stanowisko członka Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

W ocenie Grupy Senatorów Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska Pan prof. Antoni Dudek spełnia określone w art. 15 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wymogi stawiane kandydatowi na członka Kolegium IPN. W szczególności jest osobą, która wyróżnia się wysokimi walorami moralnymi oraz wiedzą i doświadczeniem przydatną w pracach IPN. Świadczy o tym jego kariera zawodowa, związana z działalnością naukową i dydaktyczną prowadzoną najpierw na Uniwersytecie Jagiellońskim, na którym uzyskał wszystkie stopnie oraz tytuł naukowy, a obecnie na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Dowodem przydatności prof. Antoniego Dudka w pracach Kolegium są jego liczne prace naukowe dotyczące różnych aspektów dziejów politycznych PRL, w tym także komunistycznego aparatu bezpieczeństwa. Z kolei role jakie pełnił dotąd w IPN (naczelnika Wydziału Badań Naukowych, doradcy Prezesa, członka Rady) wskazują na jego duże doświadczenie, przydatne w dalszej działalności Instytutu.

Biorąc pod uwagę powyższą argumentację Grupa Senatorów Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska z pełnym przekonaniem rekomenduje Pana prof. dr hab. Antoniego Dudka jako bardzo dobrego, wyróżniającego się wiedzą z zakresu historii najnowszej Polski kandydata na stanowisko członka Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Kandydat zgłoszony przez senatorów: Mieczysława Augustyna, Ryszarda Bonisławskiego, Barbarę Borys-Damięcką, Roberta Dowhana, Jerzego Fedorowicza, Tomasza Grodzkiego, Macieja Grubskiego, Kazimierza Kleinę, Bogdana Klichę, Jana Rulewskiego, Grażynę Sztark, Piotra Wacha, Jerzego Wcisłą.

Andrzej Kołodziej

Prezes Zarządu Fundacji „Pomorska Inicjatywa Historyczna”.

Absolwent (2015) - Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte - Wydział Dowodzenia i Operacji Morskich, kierunek - Bezpieczeństwo Narodowe.

W 1977 roku ukończył Zasadniczą Szkołę Zawodową w Sanoku i w wieku 18 lat wyjechał na Wybrzeże, gdzie w latach 1978-1980 był uczniem Techników Budowy Okrętów w Gdańsku.

Od września 1977 roku do stycznia 1980 r. pracował w Stoczni Gdańskiej, zwolniony za działalność polityczną, a od sierpnia 1980 roku w Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni.

Andrzej Kołodziej od 1978 roku działacz opozycji antykomunistycznej w Polsce:

- w latach 1978-1980 działacz Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża, drukarz "Robotnika Wybrzeża", kolporter prasy i wydawnictw niezależnych na terenie Stoczni Gdańskiej, w 1979 roku sygnatariusz Karty Praw Robotniczych,
- 15 sierpnia 1980 roku, w pierwszy dzień pracy w Stoczni im. Komuny Paryskiej współorganizował strajk i w ten sam dzień został Przewodniczącym Komitetu Strajkowego, a od 16 sierpnia Wiceprzewodniczącym Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Stoczni Gdańskiej,
- Sygnatariusz Porozumień Sierpniowych, 31 sierpnia 1980 roku,
- w latach 1980-81 Wiceprzewodniczący Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego (MKZ) Solidarność w Gdańsku odpowiedzialny za budowę struktur regionalnych związku,
- 19 października 1981 roku aresztowany przez czechosłowackie służby wewnętrzne pod zarzutem nielegalnego pobytu na terenie Czechosłowacji,
- w lutym 1982 roku skazany, na prośbę władz Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, na 21 miesięcy pozbawienia wolności i osadzony w więzieniach w Pradze i Litomierzycach (w 2000 r. rehabilitowany Wyrokiem Sądu Najwyższego Republiki Czeskiej),
- w lipcu 1983 roku przekazany władzom polskim,
- w 1984 roku współzałożyciel, m.in. z Ewą Kubasiewicz i Romanem Zwiercanem - Solidarności Walczącej Oddział Trójmiasto, Członek Komitetu Wykonawczego Solidarności Walczącej,
- od listopada 1987 roku, po aresztowaniu Kornela Morawieckiego, Przewodniczący Komitetu Wykonawczego Solidarności Walczącej,
- w styczniu 1988 roku aresztowany i 30 kwietnia 1988 r. wraz z Kornelem Morawieckim wydany z Polski,
- we wrześniu 1988 roku opublikował w paryskiej "Kulturze" artykuł "Współrzędzić czy konspirować", w którym podważył konieczność zasiadania do rozmów przy Okrągłym Stole,
- w 1990 roku powrócił do Polski, od 1992 do 1999 roku mieszkał w rodzinnym Zagórzcu,

- w latach 1994-98 – działacz samorządowy w Zagórz,
- w 1999 roku powraca na Wybrzeże i osiedla się w Gdyni,
- od sierpnia 2010 roku Prezes Fundacji Pomorska Inicjatywa Historyczna.

Honorowe Obywatelstwa:

- Honorowy Obywatel Miasta Gdańska - 2000 rok Rada Miasta Gdańska;
- Honorowy Obywatel Miasta i Gminy Zagórz - 2005 rok Rada Miasta i Gminy Zagórz;
- Honorowy Obywatel Miasta Gdyni - 2014 rok Rada Miasta Gdyni.

Odnaczenia i nagrody:

- 3 maja 1988 roku, za działalność na rzecz niepodległości Polski, decyzją rządu RP na uchodźstwie odznaczony przez Prezydenta Kazimierza Sabbata Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski;
- 18 października 2001 roku uhonorowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznaką Zasłużony Działacz Kultury;
- w 2006 roku, za wybitne zasługi w działalności na rzecz przemian demokratycznych w Polsce, za osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej, został odznaczony przez prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski;
- maj 2010 roku za działalność w strukturach Solidarności Walczącej uhonorowany Krzyżem Solidarności Walczącej;
- 10 lutego 2012 roku otrzymał medal im. Eugeniusza Kwiatkowskiego „Za wybitne zasługi dla Gdyni”;
- 11 grudnia 2014 roku - Zasłużony dla NSZZ Solidarność;
- 15 grudnia 2014 roku - laureat nagrody „Świadek Historii” – honorowe odznaczenie przyznane przez Instytut Pamięci Narodowej;
- 9 marca 2016 roku - Krzyż Wolności i Solidarności.

Ważniejsze publikacje:

- „Współrzędzić czy konspirować” – Kultura Paryska nr 9, 1988;
- „Gdynscy Komunardzi” – Verbicusa, Gdynia 2008;
- „Gdynscy Komunardzi” – wydanie II, Presspublica, Warszawa 2010;
- „... o godność i wolność. Po prostu...” – Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Kościerzyna 2010;
- „Wolne Związki Zawodowe Wybrzeża” – Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Gdynia 2012;
- „Ludzie sierpnia 80 w Gdyni” – Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Gdynia 2012;
- „Solidarność Walcząca Oddział Trójmiasto” – Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Gdynia 2012;
- „Ludzie sierpnia 80 w Gdyni tom II” – Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Gdynia 2013;

- „Ludzie sierpnia 80 w Gdyni tom III” – Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Gdynia 2014;
- „Ludzie sierpnia 80 w Gdyni tom IV” – Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Gdynia 2015;
- Porozumienie czy zdrada elit? (<http://lubczasopismo.salon24.pl/aelita/post/527077,andrzej-kołodziej-porozumienie-czy-zdrada-elit>)

Artykuły dla: nowahistoria.interia.pl/prl

- Początki solidarnościowego kontrwywiadu

<http://nowahistoria.interia.pl/prl/news-poczatki-solidarnosciowego-kontrwywiadu,nId,1585009>

- Królowa podziemnego druku

<http://nowahistoria.interia.pl/prl/news-barbara-sarapuk-krolowa-podziemnego-druku,nId,1595957>

- Największa gazeta solidarnościowego podziemia

<http://nowahistoria.interia.pl/prl/news-z-dnia-na-dzien-najwieksza-gazeta-solidarnosciowego-podziemi,nId,1597261>

- Kornel Morawiecki w centrum analiz Departamentu Stanu USA

<http://nowahistoria.interia.pl/prl/news-kornel-morawiecki-w-centrum-analiz-departamentu-stanu-usa,nId,1601562>

- Młodzieżowy Ruch Oporu Solidarności Walczącej

<http://nowahistoria.interia.pl/prl/news-mlodziejowy-ruch-oporu-solidarnosci-walczacej,nId,1671744>

- Niezniszczalny druk "solidarnościowego" podziemia. Kisiel i pasta "Komfort" bronią konspiratorów

<http://nowahistoria.interia.pl/prl/news-niezniszczalny-druk-solidarnosciowego-podziemia-kisiel-i-pas,nId,1675744>

- Sześć lat esbeckiego pościgu

<http://nowahistoria.interia.pl/prl/news-kornel-morawiecki-i-szesc-lat-esbeckiego-poscigu,nId,1713209>

- Jak Solidarność Walcząca wykorzystała satelitę do zbudowania systemu łączności

http://nowahistoria.interia.pl/prl/news-jak-solidarnosc-walczaca-wykorzystala-satelite-do-zbudowania,nId,1734550#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox

UZASADNIENIE

Grupa Senatorów Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska zgłasza Pana Andrzeja Romana Kołodzieja jako kandydata na stanowisko członka Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej.

Zgodnie z art. 15 ust. 4, 5 i 6 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Pan Andrzej Roman Kołodziej spełnia kryteria wyboru na członka Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej.

Andrzej Roman Kołodziej jest osobą, która wyróżnia się wysokimi walorami moralnymi oraz wiedzą i doświadczeniem przydatną w pracach IPN. Od 2010 roku jest prezesem Fundacji Pomorska Inicjatywa Historyczna zrzeszającej środowiska otaczające troską polskie dziedzictwo historyczne

Wybrzeża. W latach siedemdziesiątych był działaczem Wolnych Związków Zawodowych, w 1980 roku inicjatorem protestu i przewodniczącym Komitetu Strajkowego w Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni oraz wiceprzewodniczącym Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Stoczni Gdańskiej.

W 2000 r. Rada Miasta Gdańska nadała Kołodziejowi tytuł Honorowego Obywatela Miasta Gdańska. Andrzej Roman Kołodziej jest także Honorowym Obywatелеm Miasta Zagórz, a w 2006 r. został przez prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Pan Andrzej Roman Kołodziej wyróżnia się wiedzą z zakresu historii, w Jego dorobku znajdują się liczne publikacje dotyczące przemian ustrojowych w Polsce.

W ocenie Grupy Senatorów Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska doświadczenie i życiorys Pana Andrzeja Romana Kołodzieja w pełni uzasadniają wybór na członka Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej.

Kandydat zgłoszony przez senatorów: Bogdana Borusewicza, Leszka Czarnobaja, Piotra Florka, Andrzeja Kobiaka, Władysława Komarnickiego, Jana Filipa Libickiego, Andrzeja Misiółka, Leszka Piechotę, Mariana Poślednika, Jadwigę Rotnicką, Sławomira Rybickiego, Piotra Zientarskiego.

Prof. zw. dr hab. Wojciech Polak

Urodził się 22 lutego 1962 r. w Olsztynie. Po egzaminie maturalnym w 1980 r. zaczął studia historyczne na UMK w Toruniu. W roku 1985 uzyskał stopień magistra i rozpoczął pracę w Instytucie Historii i Archiwistyki UMK w Toruniu. Pracę doktorską, pt. "Polityka Rzeczypospolitej wobec Moskwy w latach 1607–1613", (promotor: prof. dr hab. Janusz Małłek) obronił w 1994 r. W tym samym roku został zatrudniony na stanowisku adiunkta. Jeszcze w roku 1995 jego doktorat ukazał się drukiem pt. "O Kreml i Smoleńszczyznę". W maju 2003 r. opublikował w Wydawnictwie UMK obszerną rozprawę pt. "Czas ludzi niepokornych. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność" i inne ugrupowania niezależne w Toruniu i Regionie Toruńskim (13 XII 1981 – 4 VI 1989)". Stała się ona podstawą jego habilitacji. Kolokwium habilitacyjne odbyło się na Wydziale Nauk Historycznych UMK dnia 6 I 2004 r. Od listopada 2004 r. Wojciech Polak pracował w Instytucie Politologii UMK. Od października 2005 r. był kierownikiem Zakładu Systemów Politycznych w tym Instytucie. W maju 2005 r. został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego UMK. Dnia 29 lutego 2008 r. otrzymał z rąk Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego tytuł profesora nauk humanistycznych. Od listopada 2008 r. zatrudniony jest na stanowisku profesora zwyczajnego UMK na Wydziale Politologii i Studiów Międzynarodowych. Obecnie kieruje tam Katedrą Konfliktów Politycznych. W ostatnich latach prowadzi badania dotyczące głównie dziejów PRL (stan wojenny w Polsce, działalność Służby Bezpieczeństwa, relacje państwo-Kościół, historia opozycji demokratycznej i „Solidarności”). Ich owocem jest m. in. 20 książek autorskich na ten temat publikowanych w latach 2003-2016.

Wojciech Polak od 2014 r. jest redaktorem naczelnym półrocznika historycznego „Fides, Ratio et Patria. Studia Toruńskie”, wydawanego w Wyższej Szkole Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu. W latach 2010-2014 pełnił funkcję kierownika Ośrodka Badań Historycznych Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku. Jest konsultantem wystawy stałej Europejskiego Centrum Solidarności. Obecnie prowadzi też wykłady zlecone w Wyższej Szkole Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu.

Od 1980 r. Wojciech Polak był członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W lutym 1981 r. został członkiem Zarządu Uczelnianego NZZS UMK. Działalność podziemną w NZZS prowadził także po wprowadzeniu stanu wojennego, był członkiem podziemnego Tymczasowego Zarządu Uczelnianego NZZS UMK. Równocześnie przez całe lata osiemdziesiąte współpracował ze strukturami podziemnymi "Solidarności" Regionu Toruńskiego i Regionu Olsztyńskiego (drukowanie gazetek, kolportaż, działalność publicystyczna, itp.) W 2016 r. został powołany w skład Narodowej Rady Rozwoju przy Prezydencie RP Andrzeju Dudzie. Jest też członkiem zarządu Komitetu „Solidarni – Toruń Pamięta”, a także przewodniczącym Rady Konsultacyjnej ds. Działaczy Opozycji i Osób Represjonowanych przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Od 2011 r. współorganizator Marszu Rotmistrza Pileckiego w Toruniu, a także gry terenowej dla młodzieży „O szablę rotmistrza Pileckiego”. Od 2010 r. przewodniczący Kapituły Konkursu Historycznego im. Generał Elżbiety Zawackiej dla młodzieży gimnazjów i szkół średnich. Przewodniczący Klubu Nowa Szewska Pasja. Wiceprzewodniczący Akademickiego Klubu Obywatelskiego w Toruniu.

Dnia 31 sierpnia 2007 r. został odznaczony przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za działalność podziemną i niezależną w latach osiemdziesiątych. W grudniu 2015 r. odznaczony medalem „Zasłużony dla Miasta Torunia” na wstędze, a w lutym 2016 r. Krzyżem Wolności i Solidarności.

Kandydat posiada wyłącznie obywatelstwo polskie, wyróżnia się wysokimi walorami moralnymi oraz posiada wiedzę przydatną w pracach Instytutu. Prof. zw. dr hab. Wojciech Polak nie pełnił służby, nie pracował i nie był współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, ani też sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej. W archiwach podlegających przekazaniu do IPN i w innych archiwach państwowych brak jest informacji o tym, że kandydat współpracował z organami bezpieczeństwa PRL.

Zarówno wykształcenie, jak i bogate doświadczenie zawodowe wskazują, iż Pan Prof. zw. dr hab. Wojciech Polak jest dobrym kandydatem na członka Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Kandydat zgłoszony przez senatorów: Przemysława Błaszczyka, Jerzego Czerwińskiego, Wiesława Dobkowskiego, Roberta Gawła, Tadeusza Romańczuka, Andrzeja Stanisławka, Andrzeja Wojtyłę.

Prof. zw. dr hab. Tadeusz Wojciech Wolsza

Urodził się 13 maja 1956 r. w Oławie na Dolnym Śląsku. Studia wyższe (historię i nauki polityczne) ukończył na Uniwersytecie Wrocławskim w 1979 r. i 1981 r. Promotorami jego prac magisterskich byli: prof. Wojciech Wrzesiński (praca pt. *Polska opinia publiczna wobec przewrotu majowego w 1926 r.*) i prof. Stanisław Dąbrowski (praca pt. *Ludowcy wobec Józefa Piłsudskiego w II RP*). W trakcie studiów w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Wrocławskiego był współzałożycielem Niezależnego Zrzeszenia Studentów. W 1981 r. został przyjęty na studia doktoranckie w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Tuż przed wprowadzeniem stanu wojennego zdążył jeszcze wstąpić do NSZZ „Solidarność” (jest członkiem organizacji do dnia dzisiejszego, z regulaminową przerwą od 2011 r. związaną z działalnością w Radzie Instytutu Pamięci Narodowej). W 1987 r. obronił pracę doktorską pt. *Narodowa Demokracja wobec chłopów w latach 1887 – 1914. Programy, polityka, działalność*, którą przygotował pod kierunkiem prof. Jana Molendy. Praca ukazała się drukiem w 1992 r. i została wyróżniona nagrodą im. Macieja Rataja. W Instytucie Historii PAN pracuje do dnia dzisiejszego, obecnie na stanowisku profesora zwyczajnego. W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych zaczął zajmować się dziejami wojennej i powojennej polskiej emigracji politycznej. Z tego zakresu przygotował kilka książek i studiów. Za pracę pt. *Rząd RP na obczyźnie wobec wydarzeń w kraju 1945 – 1950* (Warszawa 1998) uzyskał habilitację w Instytucie Historii PAN. Z tego zakresu opublikował ponadto dwie inne monografie: *Za żelazną kurtyną. Europa Środkowo – Wschodnia, Związek Sowiecki i Józef Stalin w opiniach polskiej emigracji politycznej w Wielkiej Brytanii 1944/45 – 1953* (Warszawa 2005) oraz *W „polskim” Londynie o sowieckiej zbrodni w Katyniu (1940 – 1956)* (Warszawa 2008). Ta ostatnia była pierwszą udaną próbą całościowego spojrzenia na problem zbrodni katyńskiej widziany z perspektywy władz RP w Londynie i środowisk emigracyjnych.

W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych bliżej zainteresował się problemem więziennictwa i zbrodni stalinowskich w powojennej Polsce. Pierwszą większą pracę z tego zakresu wydał w 1995 r. wspólnie z Dariuszem Jaroszem (*Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym 1945 – 1954. Wybór dokumentów*). Równocześnie gromadził dokumentację do monografii pt. *W cieniu Wronek, Jaworzna i Piehcina... 1945 – 1956. Życie codzienne w polskich więzieniach, obozach i ośrodkach pracy więźniów*, która ukazała się drukiem w 2003 r. Dziesięć lat później, po szeroko zakrojonych nowych badaniach m.in. w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej, tę samą pracę znacząco wzbogacając o nowe dane liczbowe oraz informacje biograficzne, wydał drukiem pod zmienionym tytułem *Więzienia stalinowskie w Polsce. System, codzienność, represje*. Książka osiągnęła, jak na publikacje naukowe, wysoki nakład 5 tys. egzemplarzy. W 2007 r. za cały dorobek naukowy oraz kształcenia młodej kadry naukowej otrzymał od prezydenta Lecha Kaczyńskiego nominację profesorską. W 2013 r. wspólnie z Andrzejem Zaćmińskim opublikował monografię pt. *Ludzie list piszą.... Referendum i wybory do Sejmu w korespondencji Polaków (1946 – 1952)*.

Ostatnią znaczącą publikację wydał w ubiegłym roku. Przygotował wówczas do druku monografię pt. *„To co widziałem przekracza swą grozą najśmielsze fantazje”*. *Wojenne i powojenne losy Polaków wizytujących Katyń w 1943 r.* Praca została bardzo dobrze przyjęta przez specjalistów epoki oraz recenzentów.

Prof. Tadeusz Wolsza obok badań związanych z historią zbrodni katyńskiej i więziennictwa w PRL zajmuje się również postawami środowisk twórczych, naukowych i dziennikarskich w latach 1945 – 1990. W ramach projektów badawczych Instytutu Pamięci Narodowej koordynował pracę zespołu zajmującego się postawami dziennikarzy. Z tego zakresu światło dzienne ujrzały cztery tomy pod jego redakcją (*Dziennikarze władzy, władza dziennikarzom. Aparat represji wobec środowiska dziennikarskiego 1945 – 1990*, Warszawa 2010; *Wolne media? Środowisko dziennikarskie w 1989 roku*, Warszawa 2010, *Wbrew partii i cenzurze. Media podziemne w PRL*, Warszawa 2012; *Nie tylko niezłomni i kolaboranci. Postawy dziennikarzy w kraju i na emigracji 1945 – 1989*, Warszawa 2014). Dodać do tego należy również obszerne (kilkudziesięciostronicowe) studium pt. *Gadzinówki przed sądem Polski Ludowej (1946 – 1949)*, pomieszczone w „Polsce 1944/45 – 1989. Studia i materiały”. Ostatni z wymienionych tekstów został przygotowany na bazie dokumentacji Polskiego Państwa Podziemnego oraz komunistycznego Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. Studium traktuje o wojennych i powojennych losach dziennikarzy współpracujących w latach wojny z Niemcami. Ponadto zajmuje się historią gry szachowej w Polsce. Jest autorem pięciu tomów słownika biograficznego pt. *Arcymistrzowie, mistrzowie, amatorzy... Słownik biograficzny szachistów polskich* (Warszawa 1995 – 2007) oraz biografii Mieczysława Najdorfa (*Najdorf. Z Warszawy do Buenos Aires*, Warszawa 2010).

Biorąc pod uwagę wszystkie publikacje naukowe i popularno – naukowe można skonstatować, że na jego dorobek składa się ponad 250 różnego rodzaju prac poczynawszy od monografii, przez wydawnictwa źródeł, studia i artykuły, skończywszy na recenzjach i wywiadach.

Prof. Tadeusz Wolsza od końca lat osiemdziesiątych XX w. jest członkiem redakcji czasopisma „Dzieje Najnowsze”, najbardziej rozpoznawalnego na świecie polskiego kwartalnika naukowego zajmującego się historią XX wieku. Początkowo był sekretarzem redakcji, zaś od 2005 r. jest redaktorem naczelnym. Ponadto od kilku lat wchodzi w skład Komitetów Redakcyjnych: „Studiów z Dziejów Rosji i Europy Środkowo – Wschodniej”, „Polski 1944/45 – 1989. Studia i materiały”, „Przeglądu Historyczno - Wojskowego” oraz „Biuletynu Informacyjnego. Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej”. W Instytucie Historii PAN od czterech kadencji (12 lat) jest wiceprzewodniczącym Rady Naukowej, w której skład wchodzi najwybitniejsi historycy w skali ogólnopolskiej. Ponadto od 1999 r. pracuje na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na stanowisku profesora zwyczajnego. Wypromował ponad 200 magistrów i licencjatów. Był również promotorem 8 prac doktorskich (na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz Instytucie Historii PAN). Dodatkowo recenzował ponad 50 rozpraw doktorskich, habilitacyjnych oraz

przewodów profesorskich niemal we wszystkich ośrodkach naukowych w kraju. Aktualnie przygotowuje do druku monografię na temat relacji pomiędzy polityką a sportem w PRL (do 1956 r.). W latach 2011 - 2016 z wyboru Sejmu RP był członkiem Rady Instytut Pamięci Narodowej. Kandydat posiada wyłącznie obywatelstwo polskie, wyróżnia się wysokimi walorami moralnymi oraz posiada wiedzę przydatną w pracach Instytutu. Prof. zw. dr hab. Tadeusz Wolsza nie pełnił służby, nie pracował i nie był współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, ani też sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej. W archiwach podlegających przekazaniu do IPN i w innych archiwach państwowych brak jest informacji o tym, że kandydat współpracował z organami bezpieczeństwa PRL.

Zarówno wykształcenie, jak i bogate doświadczenie zawodowe wskazują, iż Pan Prof. zw. dr hab. Tadeusz Wolsza jest dobrym kandydatem na członka Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Kandydat zgłoszony przez senatorów: Stanisława Gogacza, Małgorzatę Kopiczko, Waldemara Kraskę, Roberta Mamętowa, Marka Martynowskiego, Czesława Ryszkę, Rafała Ślusarza.

.....
Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
.....